

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1
The Relationship Between Innovative Leadership With The Academic
Administrators of School Under The Office of Nakhon Sawan Primary
Educational Service Areas Office 1

ณภัทร เจื่อนกลาง¹, สุพัฒน์นา หอมบุปผา², สาทร ทรัพย์รวงทอง³
Naphat Nguanklang¹, Supattana Hombubpha², Satorn Subruangthong³
Corresponding Author E-mail: naphat.ng@nsru.ac.th

Received: 2024-02-26; Revised: 2024-03-14; Accepted: 2024-04-19

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยง 0.94 และ 0.94 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนต่ำสุดคือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Master of Education students, Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the level of innovative leadership 2) the level of academic administrators of school and 3) the relationship between innovative leadership and academic administrators of school. The research sample was 316 teachers. The research instrument was the 5 rating scales questionnaire on the level of innovative leadership and the level of academic administrators of school with validity level of 0.94 and 0.94 respectively. The statistics used in this research were mean, standard deviation, and Pearson product-moment correlation coefficient. The research findings were as follows:

1) The overall innovative leadership level was at a high level. To consider in each aspect, it was found that the highest mean was transformational vision level was at a high level., followed by creating of innovative organizational climate level was at a high level. and the lowest was learning and continual improvement level was at a high level. 2) The overall academic administrators of school level was at a high level. To consider in each aspect, it was found that the highest mean was curriculum and the administration of curriculum level was at a high level., followed by learning management level was at a high level. and the lowest was internal supervision level was at a high level. 3) The overall relationship between innovative leadership and academic administrators of school was found a positive relationship at a high level with statistically significance at .01 level.

Keywords: Innovative leadership, Academic administration

บทนำ

ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2579 ได้มีการกำหนดให้มีการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน มีการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีแนวพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ ทักษะกระบวนการและการนำหลักการไปประยุกต์ใช้ และมีการขยายสู่การสร้างความรู้เชิงวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและสร้างประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ยังมีการจัดระบบการให้บริการข้อมูล สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ผู้เรียนและผู้ให้บริการทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ ในขณะที่เดียวกันหากมองในมุมกลับการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้สร้างโอกาสใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติ ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ทั้งเทคนิคในการบริหารจัดการที่ต้องเร่งปรับตัวมีการวางแผนเตรียมความพร้อมรองรับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการวิธีใหม่ ๆ โดยใช้ความสามารถในการนำองค์การใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 100-118)

ในช่วงที่ผ่านมามีการศึกษามากกว่าผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันในยุคของการเปลี่ยนแปลง แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านกำลังคน ความรู้ สมรรถนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมให้มีความก้าวหน้าให้ทันกับกระแสการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตือรือร้น กล้าเปลี่ยนแปลงองค์การในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำไปสู่ความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้บรรลุเป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มมูลค่าแก่สถานศึกษาและยั่งยืนในอนาคตสร้างโอกาสใหม่ที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติ ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ทั้งเทคนิคในการบริหารจัดการที่ต้องเร่งปรับตัวให้ทันกระแสโลกมีการวางแผนเตรียมความพร้อมรองรับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการวิธีใหม่ ๆ โดยมีความสามารถในการนำองค์การใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะทำให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่

สนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษามีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้งและเปิดใจรับแนวคิดใหม่กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอดเพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย. 2561: 138) ซึ่งมีความจำเป็นต้องพร้อมรับกับเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นซึ่งบทบาทใหม่ของผู้บริหารและครูคือ ผู้สร้างนวัตกรรมและนวัตกรรม ที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ แปลงความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลผลิตที่พัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างผลผลิตขึ้นมาให้ได้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมสร้างผลผลิตที่สะท้อนความคิดใหม่ระบบใหม่และการกระทำใหม่ (จิตติมา วรณศรี. 2563: 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 156 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 132 คนและครูผู้สอนจำนวน 1,074 คน ทั้งสองฝ่ายเป็นบุคลากรสำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข ซึ่งสภาพปัจจุบันการบริหารงานภายในสถานศึกษากำลังประสบปัญหาอย่างมากในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัลจึงทำให้กระทรวงศึกษามีการปรับเปลี่ยนนโยบายจัดการศึกษา ในการบริหารการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อตอบสนองนโยบายทางภาครัฐ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างมาก ที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพพร้อมรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1, 2564: 18)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการศึกษาค้นคว้าประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและขอบข่ายของงานวิชาการเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาและนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการบริหารการศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

อนุสรุ สวรรณวงศ์ (2559: ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญในการช่วยให้ผู้บริหารนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน รวมถึงช่วยให้ผู้บริหารงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กุลชลี จงเจริญ (2561: 7) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน วางจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน สร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน

เนาวรัตน์ เขาวานา (2562: 10) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ เพิ่มความยั่งยืนและช่วยนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงได้ และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรปฏิบัติงานได้ตรงตามวิสัยทัศน์เพื่อช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันของบุคลากรในองค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญ คือ การช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในองค์กร เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กร

2. องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

กนกอร สมปราษฎ์ (2560: 85-86) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีดังนี้ 1) วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม 2) การจัดการความรู้ 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) ความกล้าเสี่ยง 5) ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 6) การสอนงานและการเป็นที่ปรึกษา

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560: 42) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลง 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) การคิดสร้างสรรค์ 4) การบริหารความเสี่ยง และ 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จิตติมา วรรณศรี (2563: 135) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของผู้นำเชิงนวัตกรรมมีดังนี้ 1) มุ่งความเป็นเลิศ 2) สร้างแรงบันดาลใจ 3) สร้างวัฒนธรรมการคิดต่าง 4) มีทักษะการสื่อสาร 5) กล้าทำสิ่งที่ถูกต้องและ 6) สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร

ฐิตินันท์ นันทะสร (2563: 85) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และ 5) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม

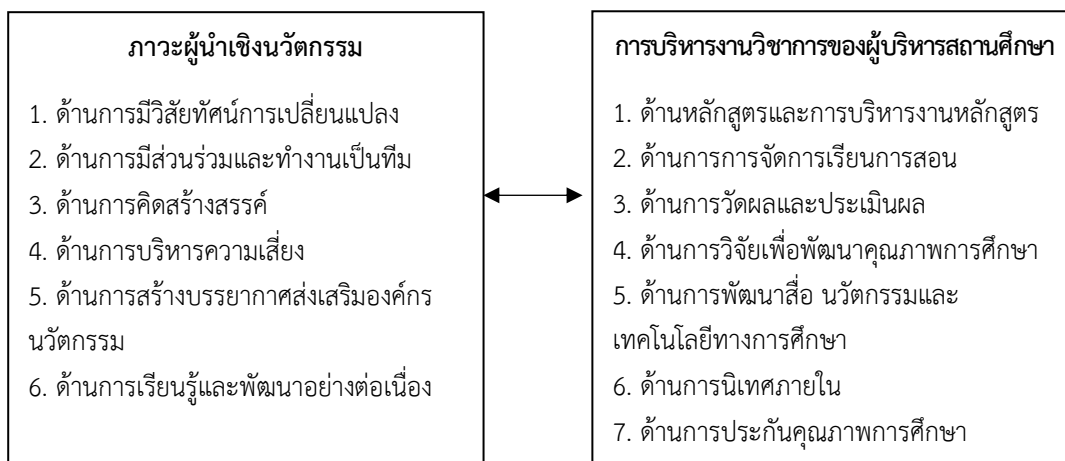
สรุปได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษามาใช้ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม การบริหารความเสี่ยง การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรมและการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

จิราวรรณ รินทรา (2562: 39) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมีดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษาและ 7) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

คมกริช นุราช (2563: 9) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการมีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 156 แห่ง จำนวน 1,074 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 316 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane โดยการเทียบสัดส่วน ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เมืองนครสวรรค์	478	111
โกรกพระ	139	40
ชุมแสง	196	76
เก้าเลี้ยว	116	33
พยุหะคีรี	190	56
รวม	1,074	316

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะของแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 6 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม 6) ด้านการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการนิเทศภายใน 7) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

3. วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยัง สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 ฉบับ โดยวิธีการส่งแบบ Google Form รอการตอบรับเพื่อรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับมาทั้งหมด 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบนำมาแจกแจงความถี่เป็นรายข้อแล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน

4.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment correlation) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

5.1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

5.1.2 หาค่าความเที่ยง (Reliability)

5.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.1 ค่าแจกแจงความถี่ (f)

5.2.2 ค่าร้อยละ (%)

5.2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

5.2.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (r_{xy})

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

รายการ	ระดับภาวะผู้นำการเชิงนวัตกรรม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.57	0.30	มากที่สุด	1
2 ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	4.54	0.29	มากที่สุด	4
3 ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.54	0.30	มากที่สุด	5
4 ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.55	0.27	มากที่สุด	3
5 ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม	4.56	0.27	มากที่สุด	2
6 ด้านการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.51	0.30	มากที่สุด	6
รวมเฉลี่ย	4.55	0.25	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสูงสุด คือ ด้านการมี

วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.27) ส่วนต่ำสุด คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.30)

ตารางที่ 3 แสดงระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน

รายการ	ระดับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
	1 ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร	4.60	0.28	มากที่สุด
2 ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.59	0.27	มากที่สุด	2
3 ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.58	0.28	มากที่สุด	3
4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.58	0.31	มากที่สุด	5
5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.57	0.30	มากที่สุด	6
6 ด้านการนิเทศภายใน	4.56	0.30	มากที่สุด	7
7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.58	0.30	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	4.58	0.25	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.28) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.27) ส่วนต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.30)

ตารางที่ 4 แสดงระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา							รวม (Y_{total})
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	
X ₁	.581**	.555**	.621**	.583**	.670**	.607**	.523**	.687**
X ₂	.538**	.558**	.607**	.543**	.625**	.577**	.516**	.657**
X ₃	.592**	.553**	.608**	.627**	.648**	.535**	.472**	.669**
X ₄	.517**	.590**	.652**	.571**	.613**	.586**	.500**	.668**
X ₅	.611**	.619**	.642**	.607**	.645**	.585**	.536**	.703**
X ₆	.582**	.597**	.658**	.564**	.616**	.571**	.522**	.681**
รวม (X_{total})	.649**	.657**	.714**	.666**	.723**	.653**	.578**	.769**

หมายเหตุ ** Correlation is significant at the .01 level (2-tailed) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r_{xy} = .769) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี

ความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($r_{xy} = .723$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผล และประเมินผล ($r_{xy} = .714$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($r_{xy} = .666$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{xy} = .657$) ด้านการนิเทศภายใน ($r_{xy} = .653$) ด้านหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร ($r_{xy} = .649$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($r_{xy} = .578$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครู มีการกระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักในภาระหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม สร้างเจตคติที่ดี มีความคิดในเชิงบวก เป็นผู้สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครูในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หาแนวทางปฏิบัติและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการทำงาน ชื่นชมครูเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ เปิดโอกาสให้ครูแสดงศักยภาพ ความสามารถพิเศษในการทำงานของแต่ละบุคคล อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพฑูริย์ ศิริบุญม (2565) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 พบว่ามีผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไปสู่เป้าหมาย รวมถึงมีวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม การทำงานของบุคลากรอย่างมีระบบ สร้างทางเลือกใหม่ในการทำงานและเกิดวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร มีกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยง กำหนดแนวทาง การกำกับและตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคนจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานวิชาการเป็นอันดับแรกโดยผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านสติปัญญาเกิดการเรียนรู้และมีคุณธรรมจริยธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และมีส่วนในการผลักดันกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม ทนต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาณุวัชร สุวรรณแสง (2566) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่ามีผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้เข้ากับเป้าหมายของสถานศึกษา ส่งครูเข้ารับการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนมีการจัด เนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ทันสมัย หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อจัดทำสื่อนวัตกรรมและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีปฏิทินกำหนดการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

3. จากศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลให้เกิดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสูงขึ้น ผู้บริหารให้ความสนใจกับการบริหารงานวิชาการโดยถือว่าเป็นภารกิจที่ทุกคนต้องทำและมีส่วนร่วม มีการกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูมีการคิดวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและเหตุผลต่าง ๆ ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ให้กำลังใจครูในการคิด หาทางแก้ปัญหาในการทำงาน ส่งเสริมให้ครูใช้เหตุผล ข้อมูลหลักฐานในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงาน มองเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ทำหายและเป็นโอกาส ที่ดีที่จะแก้ปัญหาพร้อมกันจึงส่งให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมย่อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลวัตร พัฒนิบูลย์, และวิชิต กำมันตะคุณ (2566) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมเป็นไปในทิศทางบวก ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการพิจารณาผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดทิศทางโครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นให้เกิดการสร้าง วัฒนธรรมเรียนรู้ด้วยความชอบในนวัตกรรมสิ่งใหม่ๆและเล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ รับผิดชอบต่อความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน สนับสนุนให้บุคลากรมีการแสวงหาโอกาสที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะและปรับปรุงความสามารถและศักยภาพของ ตนเองอยู่เสมอค้นหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการติดตามตรวจสอบโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาโดยจัดตามความต้องการ จำเป็นหรือมีการดำเนินงานกระบวนการกิจกรรมต่างๆภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการนิเทศ การดำเนินงานตามแผน การให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ประเมินผลปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร สรุปและรายงานผลการ นิเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้าง นวัตกรรมในองค์กรเพื่อนำผลที่ได้มากำหนดเป็นเป้าหมายพัฒนางานวิชาการต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ตามขอบข่ายงานวิชาการ เช่น ด้านการนิเทศ ภายใน เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2560, มกราคม-เมษายน). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎี ฐานราก. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 12(34): 51-66.
- กุลชลี จงเจริญ. (2561). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ชุดวิชา 23728 นวัตกรรม การ บริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คมกริช นุราช. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตติมา วรณศรี. (2563). นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จิรวรรณ รินทรา. (2562). แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรสถานศึกษาในอำเภอสามง่าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จีรภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฐิตินันท์ นันทะสร. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนา การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เนาวรัตน์ เขาวานถ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พลวัตร พัฒนินบูลย์, และวิจิต กำมันตะคุณ. (2566, มกราคม-เมษายน). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. 17(1): 125-141.
- ไพฑูรย์ ศิริบูรณ์. (2565, มกราคม-มิถุนายน). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. 6(1): 160-176.
- ภาณุวัชร สุวรรณแสง (2566, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 3(3): 1-14.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2566, จาก <http://122.154.179.4/nsw01/images/pic/pdf/351.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุสรฯ สุวรรณวงศ์. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership)*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2566, จาก <https://www.truelookpanya.com/education/content/52233>